

VERSENYHIRADÓ

Az "Eredményesebb műszaki dokumentációért" elnevezésű egy-éves munkaverseny 4 üzemi, 2 kutató- és tervezőintézeti csoportja és a MÁV Igazgatósági csoport könyvtárosai részére a Versenybizottság április hónapban munkaértekezletet tartott.

+

Az egyes csoportok részére külön-külön rendezett értekezleteken a versenyben résztvevő könyvtárak vezetői és az alközpontok képviselőin kívül több üzem mérnöke is résztvett, kihangsúlyozva ezáltal, hogy a verseny nemcsak a könyvtárak, hanem az üzemek versenye is. Így pl. a Magyar Óvári Tím föld és Műkorondgyár mérnöke hozzáértéssel egészítette ki az üzem műszaki könyvtárosának felszólalását.

+

Örömmel állapítottuk meg, hogy az üzemek, a kutató és tervező intézetek vezetőinek nagy része jelentős támogatást nyújt az eredményesebb műszaki dokumentáció megvalósulásához. Sajnálatos, hogy néhány helyen még nem ismerték fel a dokumentációs munka szükségességét; azt, hogy a dokumentáció fejlesztésébe fektetett forintok bőségesen megtérülnek az üzem fejlettebb termelési módszereiben, újításokban, új munkamódszerekben. Így pl. a Hőtechnikai Kutató Intézet -ben a szépen fejlődő dokumentációs munkát gátolja, hogy az intézet vezetősége nem nyújt elegendő segítséget a könyvtárnak. A Nagylengyelei Kőolaj Vállalat -nál az adminisztráció terén ütközik nehézségbe a dokumentáció fejlesztése, anyagilag és erkölcsileg nagyobb támogatásra szorulna a könyvtár munkája. Igen sok helyen a helyiség, megfelelő könyvtáros vagy könyvtárosok hiánya akadályozza a további fejlődést. Helytelen az a gyakorlat is, amellyel a Soproni Selyemipár -nál találkoztunk, hogy a dokumentációs anyag a könyvtár kiiktatásával, közvetlenül az érdekelt osztályokhoz érkezik, és így a könyvtáros nem tudja figyelemmel kísérni a dokumentációs anyagok hasznosítását.

+

Ezek után érdemes felfigyelni a Csepel Autógyár műszaki könyvtárosának javaslatára: a vállalatokat is versenyeztetni kellene aszerint, hogy miként támogatják a könyvtárakat!

+

A verseny folyamán a Versenybizottság sok olyan dokumentációs kiadvánnyal ismerkedett meg, amelyeket eddig sem az OMK, sem pedig az alközpont nem ismertek. Több értékes kiadványt értékelte a Bizottság, és szíveskedésével segítséget nyújtva a könyvtárosoknak a további munkához.

A Csepeli Vas- és Fémművek referáló folyóirata a "Csepeli Műszaki Folyóirat Szemle" az év végére szakmutatóval jelenik meg. A lap szerkesztésébe az üzem műszaki dolgozói társadalmi munkában kapcsolódnak be, referálnak és címfordításokat végeznek.

Az ATUKI a műszakiak bekapcsolását a "Dokumentációs Tájékoztató" munkájába úgy oldotta meg, hogy mindazok a munkatársak, akik címfordítói vagy referálási munkát végeznek, nyelvpótlékban részesülnek.

A Diósgyőri Kohászati Üzemek könyvtári tájékoztatójáról az "Északmagyarország" című lap is beszámolt a fényképmásolatban leközölt cikkben. A tájékoztató-nak ez a népszerűsítése sok érdeklődőt jelentett a kiadványnak, és ezzel a dokumentáció propagandáját szolgálta.

Tájékoztatót készítenek a külföldi szakirodalomról a diósgyőri Műszaki Könyvtárban

A diósgyőri kohászati Műszaki Könyvtárban több mint 15 ezer szakkönyv, ezen felül 182 napi- és hetilap, tudományos és műszaki folyóirat áll a dolgozók rendelkezésére. A könyvtárban a szokásos könyvtári kölcsönzésen és az alkalmi, idegen nyelvű szakirodalom fordításán kívül az ott dolgozók havonta könyvtári tájékoztatót adnak ki. Ebben a külföldi szakirodalomban megjelenő új eljárásokat ismertetik.

A tájékoztatót rendszeresen eljuttatják az üzemekbe. A könyvtár gyakorlati segítségének elmélyítésére bizottságot alakítottak a gyár előtt álló feladatok ismerő szakembereiből. A bizottság tagjai figyelemmel kísérik a tájékoztatóban megjelenő anyagok hasznosítását, s tanácsokkal szolgálnak a legjobb szakkönyvek beszerzésére.

Ha már a kiadványokról szólunk, meg kell még említeni a Dunai Vas- és Fémművek "Műszaki Könyvtári Értesítőjé"-t, amely saját dokumentációs anyagán kívül az OMK és az alközpontok dokumentációs anyagának közvetítését és terjesztését is ellátja. Hasonló gyakorlatot folytat többek között az Almásfüzitő Timföldgyár, amely a referáló lapokat is figyelemmel kíséri, és házi kiadványában az OMK Műszaki Lapszemlé-jét is hasznosítja.

Az ATUKI, JÁFI és a Bányászati Tervező Intézet vállalati kiadványokat is dokumentál, utóbbi ezt még prospektusok, katalógusok jegyzékével is kiegészíti. Emeltesse méltó a Híradástechnikai Kutató Intézet "Folyóiratjelentés"-e, amely alapjában véve személyre szóló figyelőszolgálat, a dokumentált cikkek mellett jelzi az intézet érdekelt munkatársainak nevét.

A kutatóintézetek nagy része nem használja fel a hasonló külföldi intézetek anyagát. A jövőben erre nagyobb gondot kell fordítani. Ugyancsak helyes, ha a szükséghez képest kiegészítik a dokumentációs anyagot prospektusok, katalógusok, vállalati kiadványok, bel- és külföldi szabadalmak, szabványok dokumentálásával.

A vállalati dokumentáció lényege, amint ez minden munkaértekezleten megállapítást nyert, a frissesség; a kiadványoknak csak akkor van létjogosultságuk, ha gyorsak, és jóval megelőzik az alközponti, illetve központi dokumentációs szolgáltatásokat.

Azok a szakkönyvtárak pedig, amelyeknek saját dokumentációs kiadványuk nincs, azzal vesznek részt a versenyben, hogy a rendelkezésükre álló alközponti vagy központi /OMK/ dokumentációs anyagok terjesztését hogyan végzik.

A dokumentációs szolgáltatások népszerűsítésének egyik igen jó

Műszaki lapszemle

Légnedvesítők és klímaberendezések a textiliparban:

Elektromos, elektronikus és pneumatikus arányszabályozók hűtő- és klímaberendezések. (59. VIII/11.) A levegő kondicionálása a dolgozók és a termék minőség érdekében. (59. IX/1.) Textilipari munkatermek klimatizálásának jelentősége, különös tekintettel Perlon és más műszak feldolgozására. (59. X/1.) Hűtőgépek alkalmazása műszálüzemek klímaberendezésénél. (59. X/2.) Az előírtas klímaviszonyok biztosításának szükségessége különösen Perlon és más szintetikus fonalak és szálak feldolgozásánál. (59. X/3.) A klímaberendezések letérhelhetősége hat hőforrástól függ. (59. X/4.)

Szabadalom:

Központi fűtőrendszer légnedvesítéssel. (59. VII/a.) Eljárás a levegőklima szabályozására helyiségekben. (59. VII/b.) Légnedvesítő berendezés. (59. VII/c.) Kompresszoros hűtőszekert szabályozása légkondicionáló berendezéshez. (59. IX/a.)

Bibliográfia:

Textilüzemek légnedvesítése és klimatizálása. (59. VII/d.) Légtechnika a textiliparban. (59. IX/d.)

veszik az üzemi lapot a dokumentációs szolgáltatások propagálására.

Az üzemi sajtó adta lehetőségeket - úgy érezzük - általában nem eléggé veszik igénybe a műszaki könyvtárakban.

Igen helyes kezdeményezése a győri Wilhelm Pieck Vagond- és Gépgyár könyvtárának, hogy a műszaki könyvek propagandájába a szakszervezeti könyvtárat is bevonják oly módon, hogy az üzemenként működő szakszervezeti fiókkönyvtárakhoz letíti anyagként szakkönyveket adnak, és ezt időnként cserélik.

példájára szeretnénk a könyvtárosok figyelmét ezuton is felhívni. Az Ü.III. csoportban versenyző Kőbányai Textilgyár műszaki könyvtárosa, akinek nincs módjában saját kiadványt kibocsátani, az OMK témafigyelőszolgálati anyagát publikálja az üzemi lapjában, a "Kőbányai Textil"-ben.

Az EM Hajdumegyeyi Építőipari Vállalat és a Vöröskő-tóber Férfi-ruhagyár könyvtárai ugyancsak igénybe-

A munkaértekezleten a Magyaróvári Timföld- és Műkorundgyár könyvtára, ahol az ETO rendszer kialakítása jelent gondot, az OMK segítségét kérte. A Nagylenyeli Kőolaj Vállalat és a Hőtechnikai Kutató Intézet az OMK támogatásával szeretné elérni, hogy a vállalat nagyobb segítséget nyújtson a könyvtárnak, pl. a vállalatnál megtartandó ankét révén.

+

Távirati stílusban talán még néhány jó kezdeményezésről: A Csepel Vas- és Fémművek - és még néhány más könyvtár - a dokumentált cikkekről katalóguscédulákat is készít, amelyeket ETO szakrendben rak le.

+

A M O M új műszaki könyvtárosát az Egyesült Izó könyvtárosa meghívta tapasztalatcserére. Az ÉM Hajdumegyési Építőipari Vállalat könyvtára a dokumentációs munka terén rendszeres segítséget nyújt a Dohányfermentáló Vállalatnak, szerződésben vállalt patronáló munka által.

+

A Telefongyár műszaki könyvtárosa sokszorosított lapokat helyez el a folyóiratokba, amelyeket az olvasók aláírnak, és erről állapítható meg, hogy hányan, illetve kik látták az egyes lapokat.

+

Az Egyesült Izó könyvtárosa felvetette, hogy verseny közben is értékelni kellene a munkát. A Versenybizottság szándéka egyezik ezzel a gondolattal és a kiválóan dolgozó könyvtárosokat "menet közben" is pénzjutalommal kívánja további jó munkára serkenteni. Nem mulaszthatjuk el ezuttal azt sem közölni, hogy a legjobb eredményeket felmutató könyvtárosok pénzjutalmon kívül miniszteri kitüntetésben is részesíthetők.

+

A verseny elbírálása nem könnyű feladat - ezt az egyes munkaértekezletek is megmutatták -, s a könyvtárakat saját csoportjukon belül alapjáiban véve önmagukhoz mérten kell értékelni, figyelembe véve a könyvtár kiindulási helyzetét, adott körülményeket, lehetőségeiket /helyiség, létszám, anyagi keret stb./; így tulajdonképpen minden egyes versenyző könyvtár először önmagával versenyez.

+

Nemcsak a kitöltött kérdőlapok és beküldött anyagok alapján értékelünk; a Versenybizottság az év folyamán minden egyes versenyző könyvtárat felkeres, hogy a helyszínen győződjék meg a könyvtárosok munkájáról.

+

A versenyző csoportok többsége megállapodott abban, hogy a legközelebbi csoportértekezletet egy-egy versenyző könyvtárban tartják meg. Így az Ü.I. csoport a Dunai Vasműszálinvárosi műszaki könyvtárában, az Ü.II. csoport a Budapesti Rádiótechnikai Gyár, az Ü. III-as csoport a Kőbányai Textilgyár, a TK II. csoport a Középülettervező műszaki könyvtárában.

+

Az értekezleten a II-es számú versenykérdőíven kívül a könyvtárosok ún. olvasói /egyéni/ kérdőíveket is kaptak, amelyet a könyvtár olvasói töltenek majd ki. A kérdőívekből az OKK módszertani osztálya a műszakiak szakirodalmi olvasottságáról, a dokumentációs anyagok tanulmányozásáról kíván tájékozódni.

A verseny első dekádja alapján reméljük, hogy a könyvtárosok továbbra is komolyan veszik az "Eredményesebb műszaki dokumentációért" elnevezésű munkaversenyt. A második negyedben már olyan kiváló eredményekre is számítunk, amelyeket jutalomban részesíthetünk. /--/

+ + +

Közlemény a KÖNYVTÁRELLÁTÓ szolgáltatásairól

A KÖNYVTÁRELLÁTÓ szakkönyvtári csoportja magyar, népi demokratikus és nyugati országokból származó könyveket szállít a hozzá forduló könyvtárak részére.

Az újdonságokat a könyvtárak részére kiküldött jegyzőkeivel ajánlja. A háromként kiadott Új szakkönyvek c. jegyzék magában foglalja az elmúlt időszakban megjelent magyar kiadványokat, válogatást ad a Német Demokratikus Köztársaságban, valamint a Szovjetunióban megjelent könyvekből. Ismerteti a közeljövőben megjelenő jelentősebb magyar és német szakkönyveket, amelyekre előjegyzést kér a könyvtáraktól. Az érdeklődők részére megküldi a hetenként megjelenő Novije knigi c. katalógus füzetét, valamint a Börsenblatt für den deutschen Buchhandel mellékletét, a Vorankündigungsdienst füzetét. Rendelkezésre áll a Könyvtárellátó a könyvtárak részére válogatás útján történő vásárlás esetén is, mivel magyar, német és orosznyelvű kiadványokból nagyobb készlete van.

A nyugati országokból származó kiadványok belföldi forgalmát is ez a csoport bonyolítja le. Az ilyen könyvekre vonatkozó s a könyvtár felettes hatósága által engedélyezett rendelések a Könyvtárellátó szakkönyvtári csoportjának küldendők be /Budapest, VI. Révay u. 20./, innen szállítják a könyvtárak részére a megrendelések alapján beérkező könyveket is. A rendelések megkönnyítését, a könyvek kiválasztását angol, amerikai, francia, német és olasz katalógusok szolgálják. Válogatás céljára kisebb könyvkészlet is van az ilyen kiadványokból is.

A könyveken kívül szabványnyomtatványok is kaphatók. Előnyomott katalóguscédulát azonban csak a magyar nyelvű kiadványokhoz készít; üres katalóguskartont viszont korlátlan mennyiségben biztosít a könyvtárak részére.